

Mehaničko prorjeđivanje cvjetova jabuke i šljive strojem Darwin

Poljoprivredni fakultet Novi Sad, savjetovanje voćara

Dominik Vuković

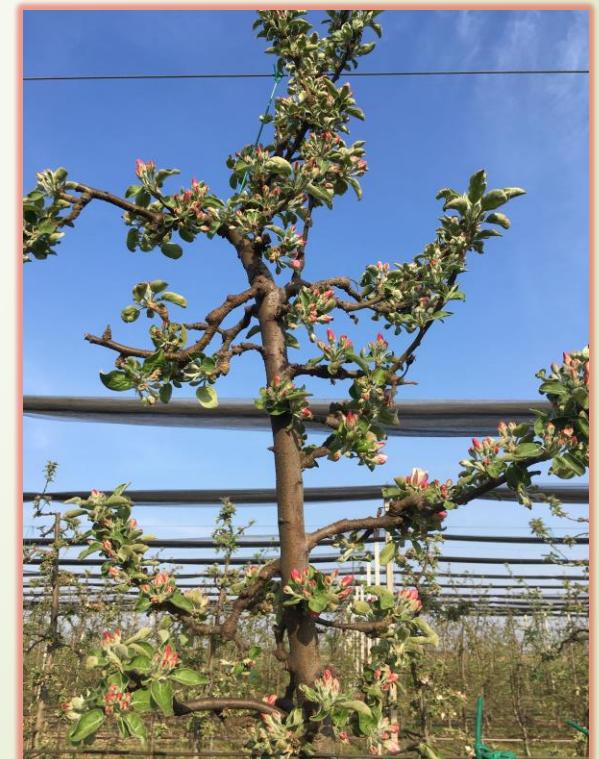
Poljoprivredni institut Osijek

14.12.2019.

ZAŠTO PRORJEĐUJEMO CVJETOVE ILI PLODOVE VOĆNIH VRSTA

- ▶ Dobivanje plodova prve klase veće tržišne vrijednosti
- ▶ Izbjegavanje alternativne rodnosti
- ▶ Smanjivanje napada štetnika i bolesti
- ▶ Optimalno opterećivanje stabala plodovima i pravilan raspored plodova po stablu garancija su stabilnih prinosa svake godine

KAKO I SA ČIME PRORJEĐUJEMO

- Mehaničkim ili kemijskim putem

Ručno

Strojno
(Baum, Darwin)

Biljni
regulatori
rasta
(NAA, NAD,
Etherel, BA...)

Inhibitori
fotosinteze
(Brevis) ili
folijarna
gnojiva (ATS)

PRORJEĐIVANJE STROJEM DARWIN

- ▶ Razvijeno je prvotno za potrebe prorjeđivanja ekoloških nasada jabuka u Njemačkoj u okolini Bodenskog jezera
- ▶ Montira se na prednji dio traktora i pokreće se traktorskim hidrauličnim pogonom
- ▶ Radna brzina traktora od 4-8 km/h
- ▶ Brzina vrtnje osi Darwina 150-400 o/min
- ▶ Optimalno razdoblje za prorjedu je nekoliko dana prije početka cvatnje pa sve do kraja cvatnje, **između 12-15 dana**

- ▶ Za optimalan urod je dovoljno da se oplodi od 5-15% cvjetova ovisno o voćnoj vrsti i sorti (prema Solomakhin i Blanke, 2010, Webster i Holland, 1993, Meland, 1998)
- ▶ Okolišno prihvatljiva metoda prorjeđivanja
- ▶ Prorjeđivanje moguće kod voćnih vrsta plošnih uzgojnih oblika sa uskim krošnjama (vitko vreteno, vretenasti grm...)
- ▶ Efektivni učinak prorjeđivanja sa radnom brzinom od 8 km/h na međurednom razmaku 3.5m je:

1ha=1h

MEHANIČKO PRORJEĐIVANJE JABUKE

- ▶ Cilj je mehaničkim putem **ukloniti 20-60% cvjetova** jabuke u fenofazi cvatnje
- ▶ **Strategija o intenzitetu prorjeđivanja ovisi o:**
  - ▶ Intenzitetu cvatnje i kondiciji voćnjaka
  - ▶ Sorti jabuke (Jonagold prorjeđujemo blaže, Galu, Braeburn prorjeđujemo intenzivnije)
  - ▶ Na samom početku cvatnje prorjeđujemo opreznije i manje zbog osjetljivosti gronja jabuke na mehaničko oštećenje i veće mogućnosti proljetnih mrazeva
  - ▶ Kako cvatnja odmiče intenzitet prorjeđivanja možemo povećati na 30-40% prorjeđenih cvjetova
  - ▶ Vremenski uvjeti također utječu na odluku o intenzitetu prorjeđivanja (hladno vrijeme, kiša i vjetar nepovoljno djeluju na oplodnju što smo imali slučaj ove godine)

PRORJEĐIVANJE SORTE IDARED 3.4.2019.

- ▶ Fenofaza: centralni cvijet otvoren
- ▶ Lokacija: Švajcarnica, voćnjak tvrtke Ricardo d.o.o.
- ▶ 3125 stabala po hektaru
- ▶ Brzina traktora 8 km/h
- ▶ Tri brzine okretaja stroja Darwin 200 o/min, 220 o/min, 240 o/min

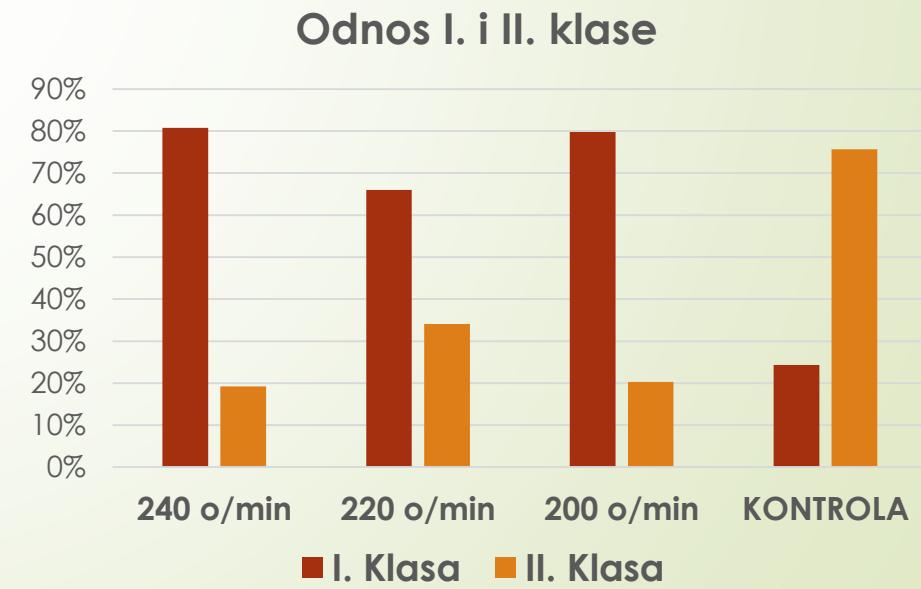
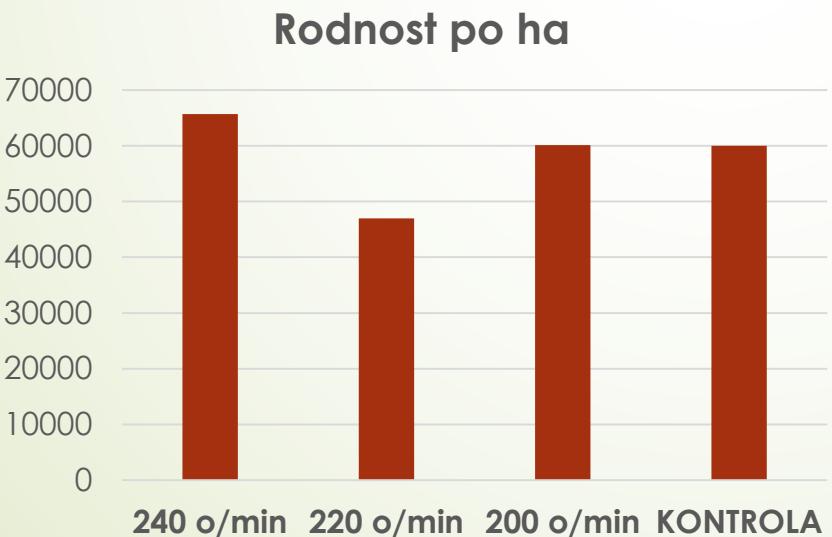
200 o/min	220 o/min	240 o/min
49% prorjeđenih cvjetova	33% prorjeđenih cvjetova	62% prorjeđenih cvjetova

REZULTATI ZA SORTU IDARED

Varijanta	Efekt prorjeđivanja	Broj plodova I. Klase	Broj plodova II. Klase	Ukupan broj plodova	Rodnost po stablu (kg)	Rodnost po ha (kg)	% I. kl.	% II. kl.
240 o/min	62%	61	23	84	21.02	65688	81%	19%
220 o/min	33%	39	38	77	15.04	47000	66%	34%
200 o/min	49%	62	26	88	19.24	60125	80%	20%
KONTROLA		26	125	151	19.2	60000	24%	76%

PRORJEĐIVANJE SORTE REINDERS 17.4.2019.

- ▶ Fenofaza puna cvatnja
- ▶ Lokacija: Osijek, voćnjak Poljoprivrednog instituta Osijek
- ▶ 2857 stabala po hektaru
- ▶ Brzina traktora 8 km/h
- ▶ Tri brzine okretaja stroja Darwin
220 o/min, 240 o/min, 270 o/min

Broj okretaja o/min	Broj cvjetova prije prorjeđivanja	Broj cvjetova nakon prorjeđivanja	Postotak prorjeđivanja cvjetova	Broj plodova po stablu 29.5.2019.	Broj plodova po stablu u berbi
220	389	287	26%	194	119
240	396	284	28%	218	143
270	383	300	22%	199	121
kontrola	615			280	231

220 o/min

26% prorjeđenih cvjetova

240 o/min

28% prorjeđenih cvjetova

270 o/min

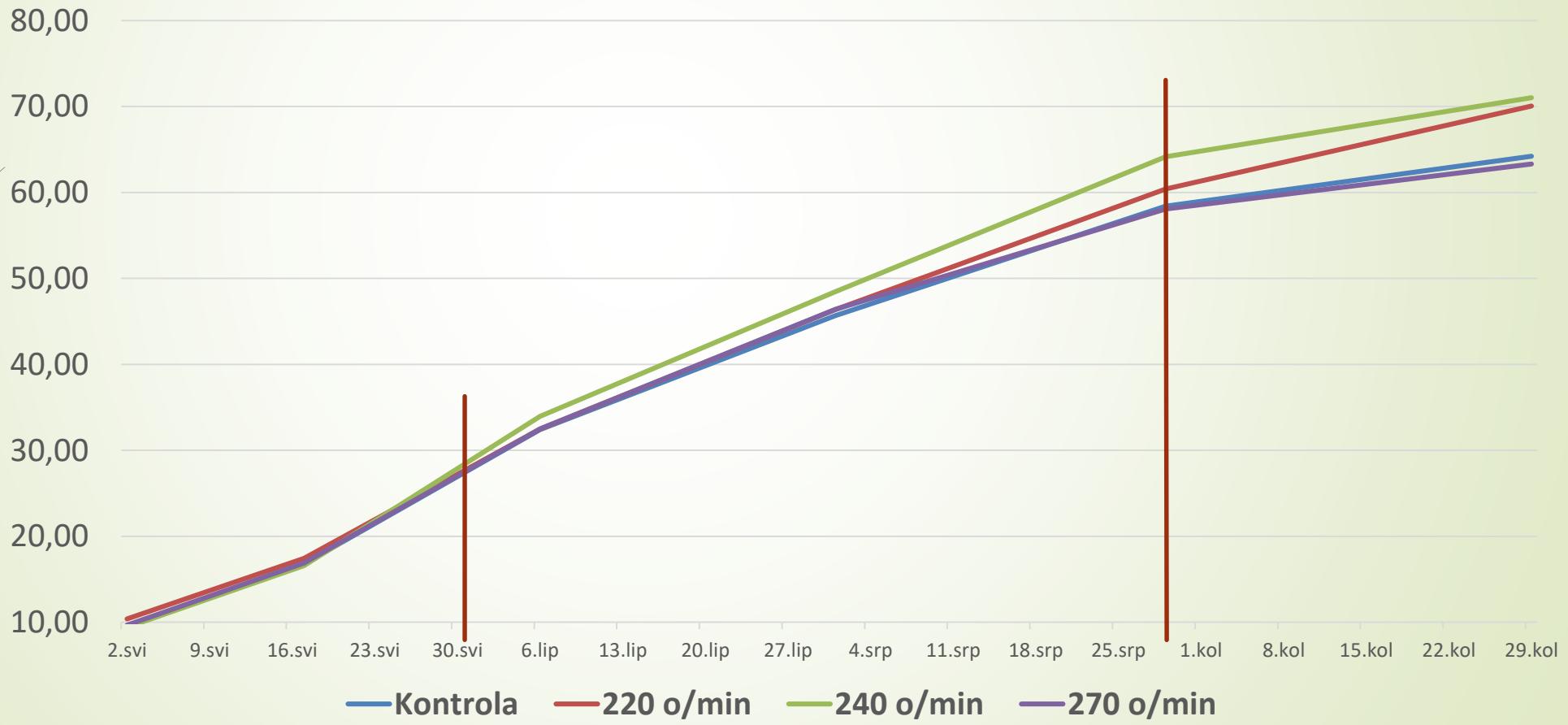
22% prorjeđenih cvjetova

- ▶ Darwin prorjeđuje cvjetove i latice- prepostavka je da pčele neće ići na cvjetove bez latica te će ti cvjetovi ostati neoplođeni
- ▶ Iako se Darwinom prorjeđuje u cvatnji prema nekim autorima cvjetovi odnosno plodovi koji ostanu nakon prorjeđivanja su otporniji na mraz što smo imali slučaj ove godine na sorti Idared

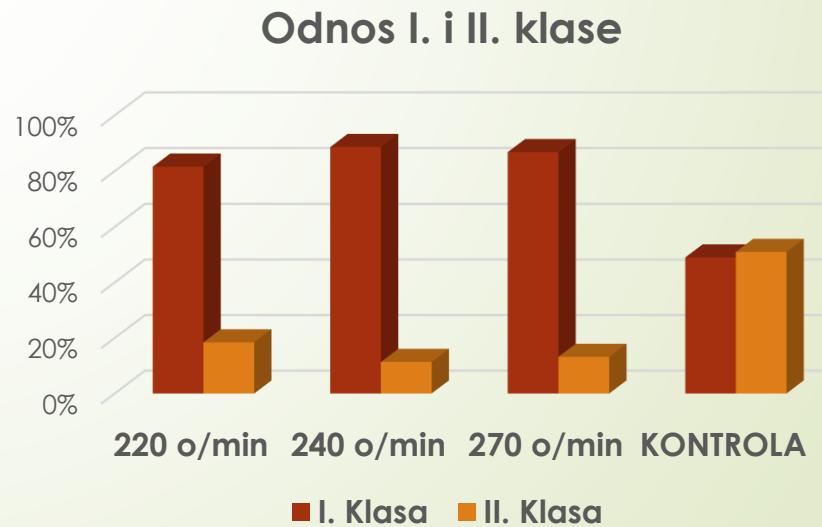
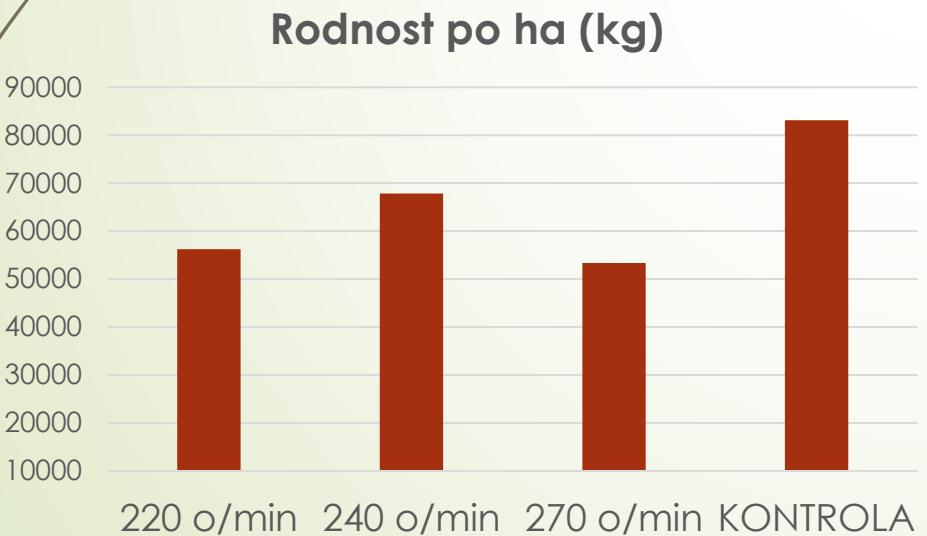
DINAMIKA PORASTA PLODA

PORAST PLODA SORTE REINDERS

REZULTATI U BERBI SORTE REINDERS

Varijanta	Rodnost po stablu (kg)	Rodnost po ha (kg)	% I. kl.	% II. kl.	TST (% brix)	Tvrdoća kg/cm ³	Ukupna kiselost g/jab. kis	Broj plodova po stablu
220	19.7	56188	82%	18%	12.0	6.1	0.331	119
240	23.8	67854	89%	11%	11.8	6.3	0.319	143
270	18.7	53340	87%	13%	11.3	6.8	0.387	121
KONTROLA	29.4	83082	49%	51%	12.8	6.9	0.269	231

PRORJEĐIVANJE JABUKE ZAKLJUČCI

- ▶ Prije prorjeđivanja cijelog nasada napraviti probu na nekoliko redova sa različitim brzinama okretaja Darwina i prebrojavanjem cvjetova prije i poslije tretmana
- ▶ U prorjeđivanje ne ići pre rano odnosno prije otvaranja centralnog cvijeta zbog oštećenja cijelih gronja
- ▶ Optimalan termin prorjeđivanja kada je centralni cvijet otvoren
- ▶ Ne prorjeđivati sorte koje imaju slabiju cvatnju ili su pod stresom
- ▶ Kombiniranjem mehaničke prorjeće cvjetova i ATS-a možemo vrlo kvalitetno prorijediti višak cvjetova (npr. kod Gale koja ima dugu cvatnju)
- ▶ Rizik mraza nakon prorjeđivanja je izvjestan i kod drugih načina prorjeđivanja i protiv njega se borimo kišenjem, dimljenjem nasada, frost busterima, vjetrenjačama....

MEHANIČKO PRORJEĐIVANJE ŠLJIVE

- ▶ Prorijeđivati možemo isključivo guste sklopove šljive u vretenastim formama krošnje namijenjene stolnoj potrošnji
- ▶ Prorjeđivanjem dobivamo plodove ujednačene veličine i veće kvalitete
- ▶ Dobivamo plodove ujednačene zrelosti što kod nekih sorti omogućuje berbu u jednom prohodu (Čačanska ljepotica)
- ▶ Smanjujemo napad šljivine osice, šljivinog savijača i truleži ploda

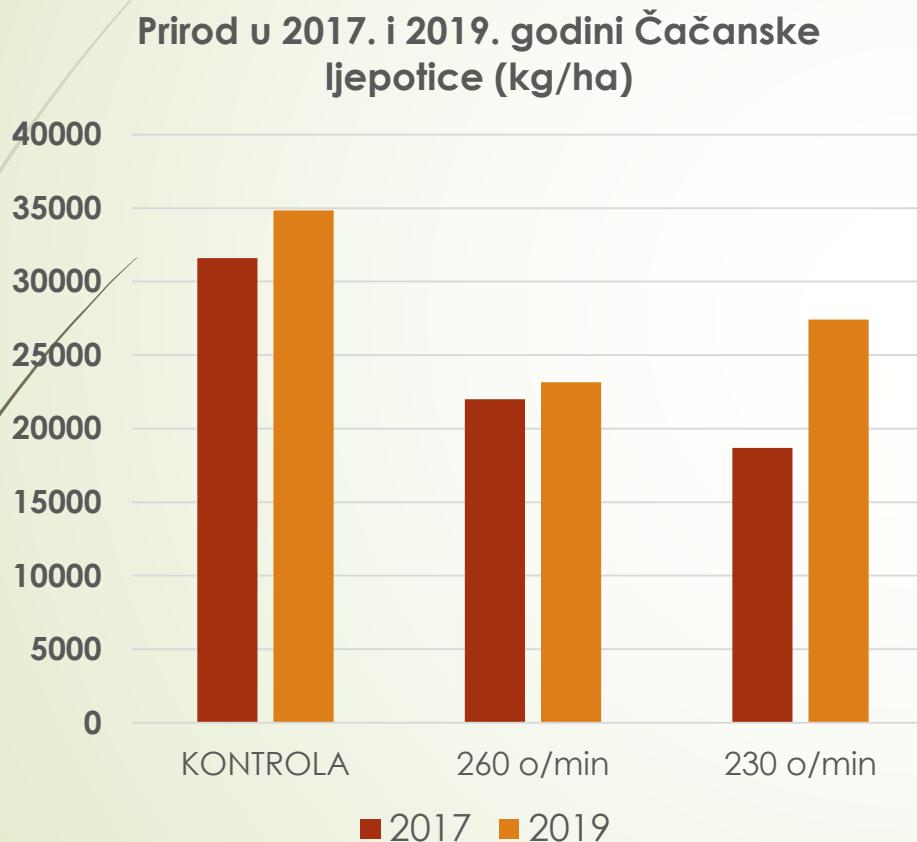

PRORJEĐIVANJE ŠLJIVE NA POLJOPRIVREDNOM INSTITUTU OSIJEK 3.4.2019.

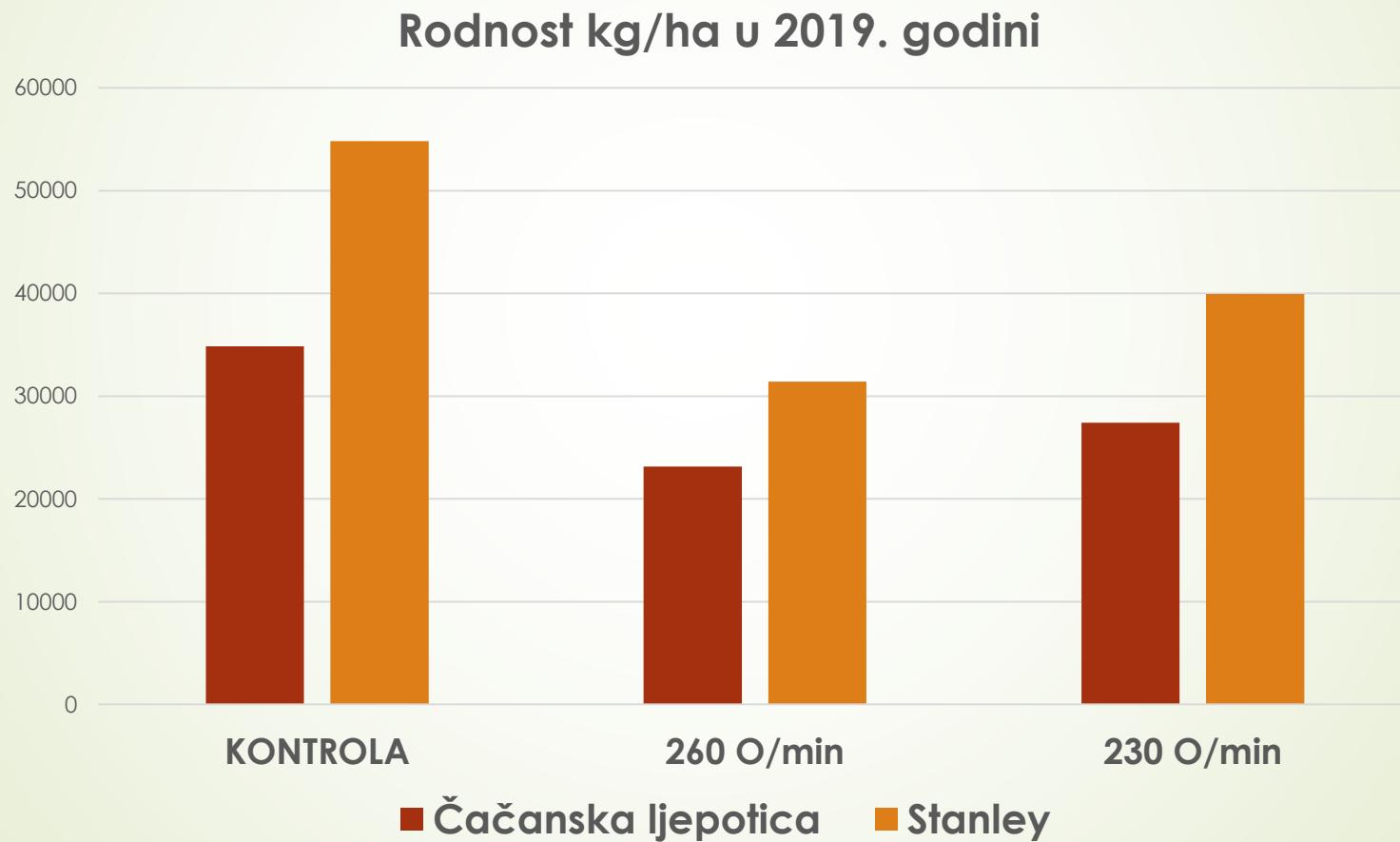

- ▶ Pokusni voćnjak šljive u gustom sklopu $4 \times 1,5$ m, posađen 2000. godine.
- ▶ Sorte Čačanska ljepotica i Stanley
- ▶ Podloga: *Prunus myrabolana*
- ▶ 1666 sadnica po hektaru
- ▶ Fenofaza: puna cvatnja
- ▶ Brzina traktora 5km/h
- ▶ Dvije brzine okretaja Darwina 230 o/min i 260 o/min

Rodnost Čačanske ljepotice i Stanleya kroz 2017. i 2019. godinu nakon mehaničkog prorjeđivanja

Usporedba rodnosti Čačanske ljepotice i Stanleya u 2019. godini

ZAKLJUČCI OKO MOGUĆNOSTI MEHANIČKOG PRORJEĐIVANJA ŠLJIVA

- ▶ Tehnologiju proizvodnje od same sadnje prilagoditi mehaniziranoj prorijedi što znači izbor podloge, sorte, razmaka sadnje i uzgojnog oblika
- ▶ Posebnu pozornost posvetiti rezidbi, stabla održavati bez debelih skeletnih grana
- ▶ Plodovi iz gусте sadnje који су прориђени имају већу квалитету и постижу бољу цijenu на тржишту
- ▶ Optimalan rok за проредњавање шљиве је пуне cvatnja
- ▶ Sorte које nemaju komapaktan tip rasta nisu прilagoђене gustoj sadnji i meheniziranoj prorijedi (Čačanska rodna)

HVALA NA
POZORNOSTI

